

Song of the dark forest

Liedteksten - Song lyrics

- 1 **Dmitri Sjostakovitsj**, Pianotrio nr. 2 - *I. Andante*
- 2 **Sergej Rachmaninov**, Vijftien liederen, op. 26 - *Nr. 3 'We zullen rust vinden' (Anton Tsjechov)*

We zullen rust vinden	We shall find rest
We zullen engelen horen	We shall hear angels
We zullen de hemel zien	We shall see the heavens
bezaaid met diamanten	covered in diamonds
Al het aardse kwaad,	All earthly evil,
al ons lijden verdwenen...	all our suffering gone...
...verzonken	...drowned
in een mededogen	in a mercy
dat de hele wereld zal vullen	that will fill the world
Ons leven zal vredig zijn,	Our life will be peaceful,
teder,	gentle,
zacht,	soft,
als een streling...	like a caress...
Ik geloof het...	I believe it...
We zullen rust vinden...	We shall find rest...

- 3 **Dmitri Sjostakovitsj**, Strijkkwartet nr. 15 - *II. Serenade - Adagio*

- 4 **Pjotr Iljitsj Tsjaikovski**, *'Mijn geest, mijn engel, mijn lief'*

Ben jij dat niet,	Is that you,
om mij als een ijle schaduw,	around me like a thin shadow,
mijn geest,	my spirit,
mijn engel,	my angel,
mijn lief?	my love?
Praat jij daar zo zachtjes,	Is it you speaking quietly,
zweeft stil om me heen?	hovering around me?
Je bezielt me, verlegen,	You inspire me, timidly,
geneest al mijn kwalen	cure all my ailments
En laat jij mij	And will you give me
zacht dromen,	calm dreams,
mijn geest,	my spirit,
mijn engel,	my angel,
mijn lief?	my love?

5 **Modest Moessorgski**, Lieder en dansen van de Dood - Nr. 4 'De Veldheer' (Arseni Golenisjtsjev-Koetoezov)

De strijd dondert Pantsers flitsen, kanonnen brullen Troepen rennen, paarden razen, langs bloedrode rivieren	The battle thunders Armours flash, cannons roar Troops run, horses rage, along blood-red rivers
De middagzon schroeit, de mensen vechten De zon zwicht de strijd woedt heviger Zonsondergang zet in de vijanden vechten door, nog grimmiger en woester	The afternoon sun burns, the people fight The sun yields The fight rages more fiercely The sunset fades but the enemies keep fighting, fiercer and angrier
Dan valt de nacht over het slagveld In de duisternis vertrekken de troepen	Then night falls on the battlefield In the darkness the troops leave
Alles is stil In die mistige nacht het gekerm is opgestegen naar de hemel En dan, in het licht van de maan... ... rijdend te paard, de botten glanzend wit... ... daar verschijnt: de Dood Door de stilte, luisterend naar gejammer en gebeden, gaat de Dood, trots en tevreden De Dood trekt over het slagveld als een fiere maarschalk... ...kijkt om op de top van de heuvel, stopt, en lacht En over het slagveld galmt de stem van het onheil: "De strijd is gestreden! Ik versloeg iedereen! Alle soldaten volgen nu mijn bevel!"	Everything is quiet In the misty night the moaning has risen up into the heavens And then, in the moonlight... ...on horseback, bones a shining white... ... there appears: Death Through the silence, listening to wailing and prayers, there goes Death, proud and satisfied Death rides over the battlefield like a proud marshal... ...looks back from the top of the hill, stops, and smiles And over the battlefield echoes a fatal voice: "The battle is finished! I defeated everyone! All soldiers now follow my command!"

"Het leven verdeelde jullie
maar ik bracht jullie samen!
Herrijs nu allen,
voor de parade der doden!"

"Marcheer plechtig voorbij.
Ik wil mijn troepen tellen"

"Leg dan jullie botten
in de grond:
het is aangenaam
om er uit te rusten
van het leven op aarde"

"De jaren zullen vliegen,
gaan ongemerkt voorbij,
tot zelfs de herinnering
aan jullie is vergaan"

"Maar ik zal jullie
nooit vergeten!
Boven jullie tombes
houd ik een luid feest"

"Met zware danspassen
stamp ik de aarde aan
om jullie grafsteen..."

"... zodat jullie botten
nimmer zullen ontsnappen"

"zodat jullie nooit meer zullen
opstaan uit de aarde!"

"Life divided you
but I united you!
Rise, all,
for the parade of the dead!"

"March solemnly past.
I want to count my troops"

"Then lay your bones
in the ground:
it is pleasant
to rest there
after life on earth!"

"Years will pass by,
unnoticed,
until even the memory of you
will disappear"

"But I will never
forget you!
Above your tombs
I will loudly hold a feast"

"With heavy dance steps
I will stamp the earth
on your grave... "

"... so that your bones
will never escape"

"so that you will never
rise from the ground!"

6-7-8 **Dmitri Sjostakovitsj**, Strijkkwartet nr. 8 - II. *Allegro molto* - III. *Allegretto* - IV. *Largo*

9 **Modest Moessorgski**, 'Vergeten' (*Arseni Golenisjtsjev-Koetoezov*)

Hij vond de dood
in een vreemd land
al vechtend met de vijand

En wanneer
zijn vrienden juichen
omdat de vijand
is verslagen... .

...ligt hij alleen,
vergeten op het slagveld

Een gretige raaf
drinkt bloed
uit zijn verse wonden

Hij pikt in de ogen,
nog niet gesloten,
daarin nog de dodelijke blik
van het stervensuur

He found death
in a foreign country
fighting the enemy

And while
his friends rejoice
because the enemy
is defeated...

... he lies alone, forgotten
on the battlefield

A greedy raven
drinks blood
from his fresh wounds

He pecks at the eyes,
still not closed,
in them the lifeless gaze
of the hour of death

Eenmaal verzadigd
 vliegt de raaf weer verder
 Ondertussen
 ver weg in het moederland...
 ... voedt een moeder
 haar dochter bij het raam:
 "Stil maar, niet huilen
 papa komt terug!"
 "Dan zal ik, dolgelukkig,
 een taart voor hem bakken"
 Maar hij ligt alleen,
 vergeten op het slagveld

Once sated
 the raven flies on
 Meanwhile, far away
 in the motherland...
 ...a mother feeds her
 daughter by the window:
 "Hush, don't cry
 papa will return!"
 "Then I will be overjoyed
 and bake a cake for him"
 But he lies alone, forgotten
 on the battlefield

10 **Modest Moessorgski**, De kinderkamer – Nr. 6 'Het hobbelpaard' (*Modest Moessorgski*)

Hé, hop!
 Hé, kom!
 Ta ta ta, hop!
 Ho! . . . stop! Vasja!
 Kom spelen vandaag!
 Kom niet te laat!
 Nou... hop!
 Dag, Vasja!
 Ik ga naar Yukki...
 Rond etenstijd ben ik thuis
 en we moeten vroeg naar bed
 Dus kom!
 Ta ta ta, hé!
 Hop! Hop!
 Ik ga je vermorzelen!
 Au, mijn been!
 Au, wat een pijn!
 "Lieverd, wat een verdriet...
 Kom, stop met huilen!"
 "Het is zo over, jochie,
 sta maar weer op...
 ... ja, zo!"
 "Kijk eens hoe mooi daar!"
 "Zie je dat?
 In de bosjes!"
 "Wat een prachtig vogeltje...
 Kijk eens die veren!"
 "Zie je?"
 "En hoe is het nu?
 Beter?"
 Beter!
 Ik was bij Yukki, mama!
 Nu moet ik naar huis...

Hey, trot!
 Hey, giddyap!
 Ta ta ta, trot!
 Whoa! Stop! Vasya!
 Let's play today!
 Don't be late!
 Now...giddyap!
 Bye, Vasya!
 I'm going to Yukki...
 I'll be at home by dinnertime
 and our bedtime is early
 So come!
 Ta ta ta, hey!
 giddyap!
 I will crush you!
 Ow, my leg!
 Ow, it hurts!
 "Darling, what grief...
 Come, stop crying!"
 "It'll be better soon my boy,
 try to get up...
 ... yes, like that!"
 "Look, there! How pretty!"
 "Do you see that?
 In the bushes?"
 "What a beautiful bird...
 Look at those feathers!"
 "Do you see it?"
 "And how are you now?
 Better?"
 Better!
 I was at Yukki's, mama!
 Now I need to go home...

Hop! Er komen gasten.
We hebben haast!

Hop! Guests are coming
We have to hurry!

¹¹⁻¹² **Dmitri Sjostakovitsj (bew. Sergej Ľ - Nr. 7 Gemis**

13 Aleksandr Borodin, 'Lied van het donkere bos' (Aleksandr Borodin)

Het donkere bos ruiste
Het donkere bos gonsde
Het zong een oud lied
Het oude lied vertelt
het waargebeurde verhaal
over een wil
die ooit huisde in het bos
en over een grote kracht
die zich daar samenpakte

The dark forest rustled
The dark forest buzzed
It sang an old song
The old song told
the true story
of a will
that once lived in the forest
and of a mighty force
that gathered there

Hoe die wil
losgeslagen raakte...
...en de kracht
zich verspreidde vol geweld
De wil
richtte een bloedbad aan,
en de kracht
nam steden in...
...en lachte zijn vijanden uit
dronk gretig hun bloed.

How that will
went wild...
... and the force
spread itself violently
The will caused
a bloodbath
and the force
captured cities...
... and laughed at the enemy,
eagerly drank their blood.

O, krachtige wil
O, machtige kracht

O, strong will
O, mighty force

¹⁴⁻¹⁵⁻¹⁶ **Béla Bartók, Strijkkwartet nr. 4 - V. Allegro molto - IV. Allegretto pizzicato - V. Allegro molto**

17 **Nikolaj Rimski-Korsakov, 'De Antjarboom'** (Aleksandr Poesjkin)

In de verdorde
en schrale woestijn
waar hitte
de grond verschroeide...

...daar staat
de Antjarboom
als een wrede schildwacht
alleen in het heelal

Op een dag van wraak
baarde de dorstige steppe
deze boom

De wortels
en de verdorde bladeren
aan de takken
werden met gif gevoed

Door de schors
druipt nu het venijn
Het smelt overdag in de hitte
en stolt 's avonds
tot dik doorschijnend hars

Geen vogel
vliegt naar deze boom,
geen beest
komt erop af

Slechts een duistere
wervelwind stuift soms
langs deze boom des doods,
en raast dan giftig door

En als een dwalende wolk,
zijn regen laat plenzen...

... dan sijpelt over takken
een giftige stroom
naar het schroeiend zand

Maar een man stuurde
met één machtige blik,
een andere man
naar de Antjarboom

In the dry
and barren desert
where heat
has scorched the ground...

...there stands
the Upas tree
like a cruel guard
alone in the universe

On a day of wrath
the thirsty steppes
birthed this tree

The roots
and the withered leaves
on the branches
were fed with poison

Now, venom
drips through the bark
It melts in the heat of day,
and at night sets
into thick translucent resin

No bird
flies to this tree,
no animal
approaches it

Only a dark whirlwind
sometimes rushes past
this tree of death,
and rages on, poisonous

And when a wandering cloud,
splashes its rain...

... a toxic stream
seeps over the branches
onto the scorching sand

But a man sent with one powerful
look,
another man
to the Upas tree

Die ging gedwee op weg en keerde in de ochtend terug met het venijn Hij bracht het dodelijk hars en ook takken vol gedroogde bladeren Over zijn bleke voorhoofd stroomde ijskoud zweet Hij overhandigde het en ging verzwakt liggen voor de tent De arme slaaf stierf aan de voeten van zijn onoverwinnelijke heer En de tsaar voedde het gif aan gehoorzame pijlen en stuurde daarmee de dood naar zijn bureu over de grens	He went obediently and by the morning returned with the venom He brought the deadly resin, and branches full of dried leaves Over his pale forehead streamed sweat, cold as ice He delivered them and, weakened, lay down in front of the tent The poor slave died at the feet of his invincible lord The tsar fed the poison to obedient arrows And with them, sent death to his neighbours over the borders
---	--

18 **Dmitri Sjostakovitsj**, Pianokwintet in g mineur - IV. *Intermezzo*

19 **Pjotr Iljitsj Tsjaikovski**, Twaalfliederen, op. 60, nr. 11 – ‘Heldendaad’ (*Aleksej Chomjakov*)

Er zijn heldendaden in de strijd Er zijn heldendaden op het slagveld Maar de grootste heldendaden vind je in geduld, in liefde en gebed	There is heroism in battle There is heroism in combat But the biggest heroism you will find in patience, in love and prayer
Als je hart huilt door menselijk kwaad... Als geweld je knevelt met ketens van staal... Als aardse zorgen je ziel doorboren... ... volbreng dan vol geloof, moedig en dapper, jouw heldendaad De heldendaad heeft vleugels die je doen vliegen	When your heart cries because of human evil... When violence seizes you with chains of steel... When earthly sorrows sting your soul... ... fulfil, faithfully, brave and courageous, your heroic deed The heroic deed has wings, that will make you fly

Zonder moeite, zonder inspanning, stijg je uit boven het duistere aardse...	Without effort, without trouble, you will rise above the darkness of the earth...
...boven het dak van de kerker, boven de blinde woede...	...above the roof of the dungeon, above the blind rage...
... boven het schreeuwen en huilen van hoogmoedige menigtes	... above the screams and cries of the haughty crowds
Er zijn heldendaden in de strijd	There is heroism in battle
Er zijn heldendaden op het slagveld	There is heroism in combat
Maar de grootste heldendaad vind je in geduld, in liefde en gebed	But the biggest heroism you will find in patience, in love and prayer

20 **Sergey Akhunov**, Adagio: Prayer for Peace

Samenstelling / selection of works: Serge van Veggel (OPERA2DAY) 2023

Vertalingen in samenwerking met Meia Oei - Translations in cooperation with Meia Oei

*De interpunctie is aangepast op het gebruik voor de tekstprojecties op het toneel
Punctuation adapted to use for on-stage text projections*